

BÖLÜM 9

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ARAZİ GEZİLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ¹

Tutku KARANFİLCİ²
Nurcan UZEL³
Ali GÜL⁴

Giriş

Öğrencilerin eğitim-öğretim hayatında okul dışı öğrenme ortamlarının sınıf ve okul ortamı kadar etkisi vardır. Bireylerin özellikle günlük hayatta karşılaştıkları durumlar ile derslerde öğrendikleri teorik bilgilerin somutlaştırılmasını kolaylaştırmaktadır. Bu nedenle, ders dışında gerçekleştirilecek faaliyetler ders ve konuların kazanımlarına uygun, kontrollü ve planlı yapılmalıdır (Köse, 2013).

Okul dışı öğrenme ortamlarının, öğrenme açısından sağladığı olanaklar çok fazladır (Uzel, 2020). Okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirilen faaliyetler ile öğrencilerin derse aktif katılımları artırılarak, tam öğrenme sağlanabilmektedir. Bu tür etkinlikler öğrencilerin derse olan ilgisini artırmakta ve gelişimlerini olumlu yönde desteklemektedir (Köseoğlu & Mercan, 2020). Bu nedenle yapılacak etkinlikler mekân ve zaman uygunluğunun yanı sıra, ilgi çekici ve merak uyandırıcı da olmalıdır.

Okul dışı öğrenme ortamları, konunun öğretilmesinin yanında, öğrencilerin ilgi alanlarını keşfetmelerine de yardımcı olmaktadır (Köseoğlu & Mercan,

¹ Bu çalışmanın Biyoloji Eğitimi A.B.D. öğrencilerinden elde edilen verileri, 6-7 Ekim 2022 tarihinde Ankara'da düzenlenen IV. Ulusal Biyoloji Eğitimi Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi AD., tkaranfil@gmail.com

³ Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, nurcanuzel@gazi.edu.tr

⁴ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, aligul@gazi.edu.tr

Kaynaklar

- Arı, Y. (2020). Coğrafya lisans programlarında arazi çalışmaları: Uygulayıcı öğretim üyelerinin görüşlerine dayalı nitel bir analiz. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 25(43), 13-30.
- Aslan, A. (2019). Öğretmen adaylarının bilimsel alan gezilerine yönelik tutumlarının ve hidroelektrik santrallere yönelik görüşlerinin belirlenmesi. *İnformel Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 61-83.
- Bostan-Sariođlan, A. & Küçüközer, H. (2017). Fen bilgisi öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamları ile ilgili görüşlerinin araştırılması. *İnformel Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 1-15.
- Büyükköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2020). *Nitel araştırmalar. Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* (s.251-290). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, R. & Özcan, H. (2020). Ortaokul öğrencileri ile bir okul dışı öğrenme ortamına alan gezisi: Tropikal kelebek bahçesi örneği. *İnformel Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 5(2), 120-144.
- Elmas, C., Aslan, O. & Hakverdi-Can, M. (2021). Fen bilgisi öğretmen adaylarının informal öğrenme ortamları hakkındaki görüşleri: MTA gezi örneği. *İnformel Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 24-42.
- Erten, Z. & Taşçı, G. (2016). Fen bilgisi dersine yönelik okul dışı öğrenme ortamları etkinliklerinin geliştirilmesi ve öğrencilerin bilimsel süreç becerilerine etkisinin değerlendirilmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 638-657.
- Gürbey, Z. B., Mertođlu, H., Sayan, H. & Akgül-Macarođlu, E. (2022). Fen bilgisi öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme etkinliklerine ilişkin davranışsal hedeflerinin belirlenmesi. *İnformel Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 7(1), 64-80.
- Gürsoy, G. (2018). Fen öğretiminde okul dışı öğrenme ortamları. *Electronic Turkish Studies*, 13(11), 623-649.
- Köse, E. (2013). Eğitim kurumlarında gerçekleştirilen ders dışı etkinliklerin sınıflandırılmasına yönelik bir öneri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 2(2), 336-353.
- Köseoğlu, P. & Mercan, G. (2020). Biyoloji öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme etkinliklerine yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(2), 30-45.
- Köseoğlu, P. & Türkmen, H. (2020). Fen bilimleri öğretmenlerinin informal ortamlarda fen öğretimine bakış açıları. *İnformel Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 5(1), 44-58.
- Mertođlu, H. (2019). Fen bilgisi öğretmen adaylarının farklı öğrenme ortamlarında gerçekleştirdikleri okul dışı etkinliklere ilişkin görüşleri. *İnformel Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 37-60.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis* (2. Baskı). Thousand Oaks: Sage Publications.
- Miles, M. B., Huberman, A. M. & Saldaña, J. (2020). *Qualitative data analysis: A methods sourcebook* (4th Edition). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications Inc.
- Ocak, İ. & Korkmaz, Ç. (2018). Fen bilimleri ve okul öncesi öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamları hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *International Journal of Field Education*, 4(1), 18-38.
- Taflı, T. & Atıcı, T. (2022). Biyoloji öğretmen adaylarının doğa ve çevre eğitimi kapsamında gerçekleştirilen okul dışı etkinlikler hakkında görüşleri, *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13(2), 108-125.
- Uzel, N. (2020). Opinions of prospective biology teachers about "outdoor learning environments": The case of museum visit and scientific field trip. *Participatory Educational Research*, 7(2), 115-134.